

«Климаттық өзгерістер мәселесі туралы хабардарлықты арттыруға бағытталған сурет
көрмесі»

Сөз саны: 3242

2020-2021

Мазмұны

Критерий А: Зерттеу

Тақырыпты таңдау.....	3
Жоба мақсаты.....	3
Жобамың ғаламдық мәннәтінін анықтау.....	4
Алғашқы білім және пәндік білім.....	4
Зерттеу дағдылары.....	5

Критерий В: Жоспарлау

Өнімнің сәттілік критерийлері.....	6
Жоба жоспары.....	6
Өзін-өзі басқару дағдылары.....	7

Критерий С: Әрекет

Өнім.....	7-8
Ойлау қабілеттері.....	8
Қарым-қатынас және әлеуметтік дағдыларды көрсету.....	8
Критерий Д: Рефлексия	
Өнімді бағалау.....	9
Жеке жобаның маған әсері.....	10
Менің IV оқушысы ретінде дамуым.....	10
Қосымшалар.....	12
Қолданылған әдебиет тізімі.....	24

Критерий А: Зерттеу

Тақырып: Климаттық өзгерістер туралы хабардарлықты арттыруға бағытталған сурет көрмесі

Ғаламдық мәнмәтін: Жаһандану және тұрақты даму

Тақырыпты таңдау:

2020 жылдың 30-наурызында жеке жоба циклымен алғаш танысу өткен соң, мен өзімнің жеке жобама негіз бола алатын тақырыптарды қарастыра бастадым. Мен үшін таңдалған тақырыптың жеке қызығушылымы оятып қана қоймай, сонымен қатар қоғамға белгілі бір пайда әкелуге септігін тигізу аса маңызды болды [Қосымша 1]. Ғаламтор кеңістігіндегі ақпараттарды қарап шығу нәтижесінде, жеке жобамды сурет салу қызығушылығыннан байланыстыруға бел будым. Қазіргі таңда, экологиялық мәселелердің, оның ішінде - ғаламдық жылынудың, климаттық өзгерістердің, биологиялық алуантүрліліктің азаюның өзектілігі күннен-күнге артып келе жатқандықтан, Қазақстан территориясының тұрғын аймақтары экологиялық мәселелердің жағымсыз салдарынан зардап шегуде. Соңдықтан, мен сурет көрмесін өткізу арқылы мені алаңдататын экологиялық мәселелерге қоғамның назарын аудартуға зор құлышының пен қызығушылықпен кірістім. Сонымен қатар, сурет салумен айналысып бастағаннан бері, көркемсурет көрмесін өткізу менің балалық шақтағы армандарымның біріне айналғандықтан, таңдалған тақырып мені ерекше ынталандырып, шабыттандырыды.

Жоба мақсаты:

Өзімнің жеке мудделерімді анықтағаннан кейін, мен күрделі мақсат қалыптастыруға кірістім.

Жеке жобамның мақсаты: «*Климаттық өзгерістер тақырыбын зерттеп, атап мыш экологиялық мәселеге арнап майлы бояулармен кем дегенде 5 көркемсурет салу және қазақстандық суретшілермен бірлесіп, мектеп қауымдастығына арналған сурет көрмесін өткізу*».

Бұл мақсат мен үшін аса күрделі, себебі біріншіден, мен бұрын-соңды сурет көрмесін өткізіп көрген емеспін. Яғни, көрме өткізу мен үшін жаңа әрі қызықты тәжірибе болмақ. Екіншіден, жоба мақсатына сәйкес, мен майлы бояулармен сурет салу дағдыларымды жақсартуым тиіс. Майлы бояумен сурет салу техникасын үйреніп және менгеріп қана қоймай, сонымен қатар климаттық өзгерістер тақырыбында көркемсуреттер салуды мақсат еткенімді айтып өткен жөн. Үшіншіден, алдыма қойған мақсатқа жету үшін ұйымдастыру, өзін-өзі басқару дағдыларын дамытумен қатар, коммуникациялық дағдыларымды қолдана отырып, өзге қазақстандық суретшілермен кеңесіп, жаңа идеяларды жүзеге асырудың жолдарын іздеуім керек. Сондай-ақ, мақсатты қалыптастыру барысында, мен өзім «Бұл мақсатқа қаншалықты қол жеткізуге болады?», «Мен бұл мақсатты шынайы өмірде жүзеге асыра аламын ба?» деген сауалдар қойдым. Зерттеу кезеңі барысында, менің мақсатым бірнеше рет өзгеріске ұшырап, күрделенді. Біріншіден, жеке жоба супервайзерімен алғашқы кездесу өткеннен кейін, мен мақсатымда жалпылама экологиялық мәселелерді қамтудың орнына 1 нақты мәселені таңдал (мысалы, менің мақсатымда климаттық өзгеріс мәселесі қамтылған), сол мәселе аясында зерттеуді жүзеге асырудың дұрыс болатындығын түсіндім. Екіншіден, жеке жобаға қатысты материалдарды оқыған соң, мен мақсатымның дәл мағынасын жеткізу үшін, мақсатқа 4

қосымша тәжірибеге мұқтаж студенттермен өзімнің аффективтік және үйымдастыруышылық дағдыларыммен бөлісе аламын.

Критерий С: Іс-әрекет

Өнім

Өнім ретінде мен пейзаж жанрында табигат тақырыбына байланысты 6 көркемсурет салдым [**Қосымша 12**]. Оларды салуға мені қазақтың кең байтақ даласына деген сүйіспеншілік сезімі ітермеледі. Суреттердің көбісі архитектуралық құрылыштардан тұрғанына қарамастан, әрқайсысының астарында табигат пен экологиямен байланыс жатыр. Мәселен, «Көңіл толқыны» көркемсуреттінде табигаттағы тепе-тендік тақырыбы көрініс табады. Іс-әрекетті жүзеге асыруда, мен өнімнің сәттілік критерийлерге сәйкес келуіне баса назар аудардым. Соңықтан, мен көркемсуреттерді салу барысында майлар бояулар, гуашь, түрлі қалыңдықтағы қылқаламдар мен кенеп материалдарын қолдандым. Сонымен қатар, көрменің афишасын екі дизайн түрінде жасап [**Қосымша 10**], окушылар мен кураторларға шақыру-хат жіберу арқылы НЗМ қауымдастырының қамтыдым және көрмеге келушілерден кері-байланыс жинадым. Жоба мақсатына жету үшін мен майлар бояулармен сурет салуда және көрме өткізуде тәжірибесі мол қазақстандық суретшілермен бірлесіп, олардың көрме өткізуғе қатысты берген кеңестеріне құлақ астым. Көрме Veggie café, Сарайшық 40 мекенжайы бойынша өткізілді. Өнім «Жаһандану және тұрақты даму» ғаламдық мәнмәтінімен тығыз байланысты болды, себебі мен көрме өткізу арқылы мектеп қауымдастырының назарын өзекті экологиялық мәселелерге аудартып, олардың климаттық өзгеріс жайлы хабардарлығын арттыруға өз үлесімді қостым. Сонымен қатар, ғаламдық мәнмәтінге сүйене отырып, көрменің салтанатты ашылуында көрмеге келушілердің экологиялық мәселелердің басым бөлігінің антропогендік факторларға байланысты пайда болғандығымен таныстырып өттім. Көрмеге келушілердің 85.7%-ның онлайн сауалнамада көрмеге қатысу арқылы климаттық өзгеріс жайлы жаңа ақпарат алғандығын атап өтуі – өнімнің ғаламдық мәнмәтінімен тығыз байланысқа ие бола отырып, сәтті жүзеге асырылғандығына дәлел бола алады [**Қосымша 11**]. Көрмеге келушілердің берген кері-байланысын оқу арқылы кіріспе сөзде экологиялық мәселелердің өзектілігіне қатысты статистикалық мәліметтердің көлтірілгені аудитория үшін өте әсерлі болғандығын анықтадым [**Қосымша 11**]. Корытындылай келе, мен «Жаһандану және тұрақты даму» мәнмәтіні негізінде көрме өткізу арқылы аудиторияны климаттық өзгерістер туралы жаңа ақпаратпен қамтамасыз етіп, хабардарлықты арттыруға байланысты көздеген мақсатыма қол жеткізуғе бар күшімді салдым деген түйінге келдім.

Ойлау қабілеті

Жобамды жүзеге асыру барысында, мен ойлау қабілетімді жетілдірдім. Біріншіден, мен көрме өткізудің үлкен концепциясын сиңи тұрғыдан ойлау қабілетін қолдану арқылы ұсақ қадамдарға бөлдім. Екіншіден, әрбір көркемсуреттің идеясы мен визуалды пішімін табигат тақырыбымен байланыстыру арқылы құштарланып, шығармашылық ойлау дағдыларын дамыттым. Сонымен қатар, креативтілік ойлау жоба барысында туындаған қындықтарды шешу үшін қажет болды. Мәселен, көрме өткізуді жоспарлаған орын-Veggie café-нің иесі пандемияға байланысты көрмеге тек 30 келушіден артық адамды шақыруға тыйым салғанда, мен көрмеге келушілердің санын қалай бақылау астына аламын деп қобалжыдым. Алайда, уақыт өте келе, көрмеге келгісі келетін адамдарды Google Forms-тағы сауалнамамен тіркеу арқылы көрмеге шамамен қанша адам келетінін

болжауға болатынына көзім жетіп, Google Forms платформасын туындаған мәселені шешу мақсатында қолданым. Үшіншіден, көрменің бағдарламасын қазақстандық суретшілермен бірігіп жоспарлау барысында, маған мастер-класс өткізу туралы жаңа идея келді. Сонымен, бұл идеямды әрі қарай жетілдіріп, мастер-класс өткізетін арнайы суретші оқытушымен келісімсөз жүргіздік. Нәтижесінде, арт терапия тақырыбына бағытталған мастер-класс сәтті өтіп, көрмеге келген ересектер мен балалар риза болды.

Қарым-қатынас пен әлеуметтік дағдылар

Менің жобам қазақстандық суретшілермен коллаборация нәтижесінде жүзеге асырылғандықтан, жоба барысында әлеуметтік дағдыларды дамытудың маңызы өте жоғары болды. Мен әлеуметтік желілер және тағы да басқа медиа пішімдер қолдану арқылы қазақстандық суретшілерге хабарласып, оларға экология тақырыбына қатысты суреткерлік коллаборация жасауды ұсындым. Сәтті қарым-қатынас нәтижесінде, менің сурет көрмем Маржан Абильдина мен Серік Ермеков атты қазақстандық суретшілермен бірлесу арқылы ұйымдастырылды. Сондай-ақ, көрмені "Agay gallery" арт-салоны, "Veggie cafe 108" вегетариандық кафе және "Agay Global Fund" халықаралық фонды қолдады. Менің ойымша, мұндай жоғары көрсеткіштерге жету үшін маған әлеуметтік дағдыларды тиімді қолдану қажет болды. Мысалы, Facebook желісіндегі суретшілерге сауатты хат жазу, өз идеямның қоғам үшін маңыздылығын жеткізе білу және түрлі аудиториямен қарым-қатынас жасау дағдыларының менің жобамда ойнаған рөлі зор болды. Сондай-ақ, мен Маржан Абильдинамен сұхбаттасу кезінде, оның кеңестері мен көрмеге қатысты бөліскең ақпаратын өз қажеттіліктерім мен өмірлік тәжірибелеме сай бейімдеп, тыңдадым және үйғардым. Алайда, мен тек кері-байланыс алғы қана қоймай, сонымен қатар көрменің ұйымдастырылуында ескерілу керек сәттер мен идеяларға қатысты өз ойыммен бөлістім. Мәселен, бастапқыда, суреттердің қабырғаларда тым биік ілініп тұрғаны мені қанағаттандырғандағандықтан, мен суреттердің іліну орындарына қатысты кері-байланыс беріп, оларды төменірек ілгізіп, әр қабырғада белгілі бір композицияның құралуына жауап бердім.

Критерий Д: Рефлексия

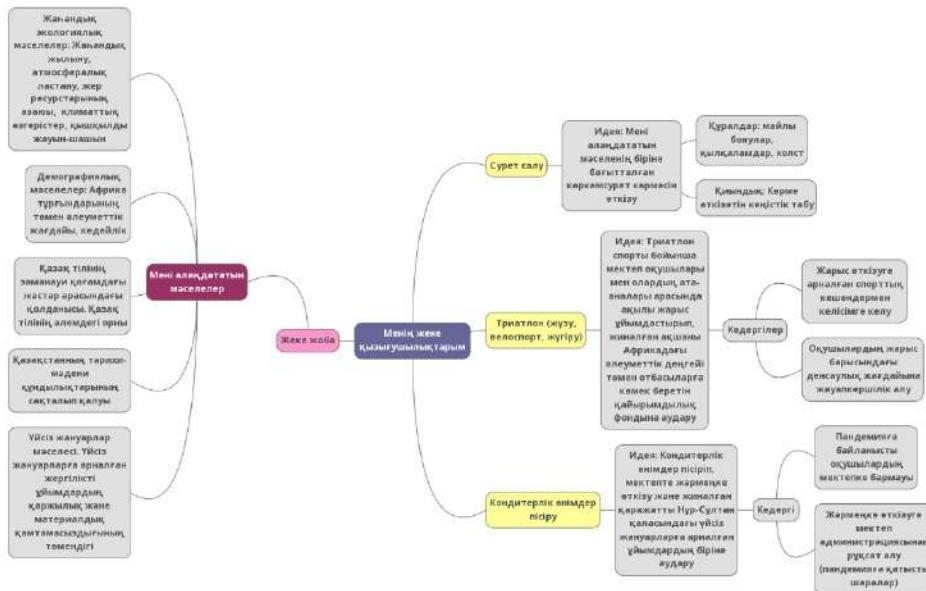
Өнімнің нәтижесін бағалау

Көл жеткізілген деңгей	Критерий дескрипторы
7-8	<ul style="list-style-type: none"> i. Көрмеде ұсынылатын әрбір көркемсурет қалындығы 15 мм-ден аспайтын жиектемелермен безендірілген ii. Көрмеде ұсынылған көркемсуреттер пейзаж жанрнды салынған. Табиғат немесе экология тақырыбымен терен, жүйелі байланыс байқалады. iii. Өнімді жасау барысында майлы бояулар, гуашь, түрлі қалындықтағы қылқаламдар мен кенеп материалдарының барлығы қолданылған. iv. Жобаны орындаудың шығындары бағасы 2900-ден 5700 тг-ге дейін түрленетін 5-7 тікбұрышты зембіл кенеп сатып алуды қамтиды v. Көрмеге келушілердің 90%-дан астамы НЗМ қауымдастырындағы окушылар, мұғалімдер және кураторлардан тұрады vi. Көрмеге келушілердің 90%-ға жуық бөлімі жағымды кері-байланыс қалдырады

Жоғарыдағы кестеде көрсетілгендей, өнімнің эстетикалық аспектісіне сәйкес бағет шеберханасында әрбір көркемсурет қалындығы 12 мм-лік жиектемелермен безендірілді.

Қосымшалар

Қосымша 1. Жеке қызығушылықтарым мен мені алаңдататын мәселелер негізінде жеке жоба тақырыбын таңдау.

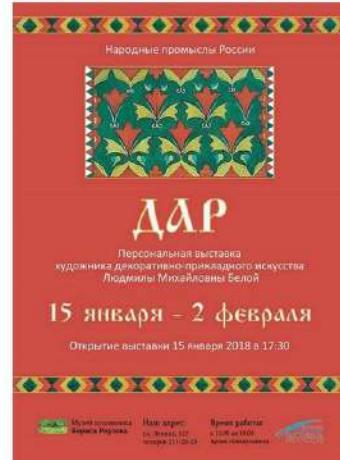
Қосымша 2. Кәсіби суретші Маржан Абильдинамен өткізілген жеке сұхбат құжаттамасы (Қыркүйек 15, 2020)

#	Сұхбат сұрағы	Суретшінің жауабы
1	Көрмеде ұсынылатын суреттердің бір тақырыпқа байланысты болуы міндettі ме?	«Иә, көрмеде ілінетін суреттердің бір тақырыпқа немесе бір идеяға бағынуы өте маңызды»
2	Көменің мақсатын қалай анықтауға болады?	«Менің ойымша, көрме мақсаты сені қызықтыратын тақырып пен қоғамға әкелгің келетін пайда арасындағы байланыс негізінде құралуы тиіс».
3	Көменің ықтималды аудиториясын таңдау барысында қай факторларға назар аударған жөн?	«Көрме өткізбестен бўрын, бастысы, аудиторияның жасын, қызығушылықтарын, білім алу орнын ескеру керек. Сонымен қатар, олардың көрме тақырыбына деген көзқарасына да назар аударған жөн. Мысалы, егер сенің көрмеңің тақырыбы экология болса, онда көрме экологисттер мен экология тақырыбын зерттейтін адамдар үшін қызықты болатыны анық»
4	Сіздің ойыңызша, көмені онлайн форматта өткізген тиімді ме, әлде оффлайн өткізген тиімді ме?	«Салыстырмалы түрде қарайтын болсақ, оффлайн форматтағы көмелердің тиімділігі жоғарырақ екені сөзсіз. Себебі көрмеге келушілерге ілінген өнер туындыларының авторымен тікелей сөйлесіп, идея алмасуға мүмкіндік пайда болады. Алайда, егер онлайн көрмегі әрбір суретке жазбаша түрде сипаттама бекітілсе, онда автордың аудиториямен байланысына қатысты мәселелер

Татьяна, м.б.).

(Юна, м.б.)

Curret 9. Облыстық жастар көрмесі

(Афишка 31, 2019)

Қосымша 5. Зерттеу барысында туындаған сұрақтарға жауап іздеу, дереккөздерді қарастыру.

Зерттеу сұрағы	Дереккөз (түпкі дереккөз (primary source)/өндөлген дереккөз (secondary source))	Маңыздылығы (жоғары/орташа/төмөн)	Зерттеу сұрағына жауап
Көрме залында суреттерді қалай орналастыру керек?	Өндөлген дереккөз (Хайрутдинова, 2019)	Маңыздылығы жоғары, себебі суреттердің көрме залында орналасуы көрмеге келушілердің кеңістіктегі бағдарына, көркемсуреттердің көрү ынғайлылығына тікелей әсер етеді.	Суреттердің көрме залында қалай ілінеттін алдын ала ойластыру керек. Бастысы, еденнен суреттің орта нүктесіне дейінгі арақашықтық 140-150 см болуы тиіс (Хайрутдинова, 2019)
Климаттық өзгерістер қандай табиғи немесе антропогендік факторға байланысты?	Өндөлген дереккөз (БҮҮ, м.б.)	Маңыздылығы орташа, себебі бұл сұрақтың жауабы маған ақпараттық тақтайшаларды жасау үшін қажет болады.	Орташа ғаламдық температура парниктік газдардың жер атмосферасындағы концентрациясына тікелей байланысты. (БҮҮ, м.б.)
Көрмені жарнамалау үшін әлеуметтік парапашалар плаформасын қолдану	Түпкі дереккөз. Бұл сұрақты мен супервайзермен кезекті кездесу барысында қойым.	Маңыздылығы жоғары, себебі көрмеге келушілердің саны және қамтылатын аудиторияның ауқымдығы көрме	Көрмені Instagram платформасы арқылы жарнамалау тиімді болады. Сондай-ақ, кері байланыс алу үшін және аудиториямен диалог жүргізу үшін Telegram-

қаншалықты тиімді?		жарнамасының тиімділік деңгейіне тікелей тәуелді.	дағы саулнама функциясын қолданып көрге болады. (Шималова, 2020)
Көрмеде ұсынылатын суреттердің тізімін қалай құрастыру керек?	Өндөлген дереккөз (Хайрутдинова, 2019)	Маңыздылығы жоғары, себебі көрмені өткізердің алдында, міндетті түрде ұсынылатын суреттер тізімін құрау қажет	Суреттер кесте форматындағы тізімге топтамасы мен салынған мерзі міне сәйкес орналастырылады. Тізімге суреттің атауын, салынған жылын, айын, материалын, нөмірін, қажет болған жағдайда құнын жазыңыз (Хайрутдинова, 2019).

Қосымша 6. Ақпаратты жүйелеу және ресурстарды бағалау.

Ресурстық мәліметте р Ақпарат көзін қайта табуға көмектесе тін маңызды мәліметте рді жазып алыңыз.	Ескертү лер Жобага қатысы бар ақпарат ты жинақт ау.	Баға			Жобаның аспектісі шешіледі Бұл ақпарат көзі сіздің жобаңыздың қандай аспектісіне көмектеседі?
		Авторы	Сенімділік	Сәйкестік	
UBI Conference Hall, Как организовать выставку живописи (14 Наурыз, 2018)	Бұл дерек жобамда қолдануға жарамды.	UBI Conference Hall 2012 жылдан бастап, бизнес пен өнерге қатысты іс-шаралар өткізумен айналысатын үйым. Вебсайтта берілген ақпаратқа сүйене отырып, авторлардың көркемсүрет көрмесін өткізуде тәжірибесінің оның біліктілігін растайтынын байқаймыз. Сондықтан, авторға сенуге болады.	Ақпарат дұрыс, себебі автор көрме өткізуі түрлі перспективалардан қарастырад. Ол іс-шараны үйымдастыру, жарнамалау, өткізі сынды аспектілерге тоқталып өтеді.	Ақпарат 2018-жылы UBI үйымының ресми сайтында жарияланған. Ақпараттың жарияланған мерзімінен 5 жыл өтпегендіктен, онда берілген ақпарат әлі де өзекті, әлі де жарамды деп түйіндеуге болады.	Бұл ақпарат көзі маған көркемсүрет көрмесін өткізуде қандай аспектілерге назар аудару керек екендігі туралы ақпарат берді.

Организация и Объединение ных наций, Изменение климата (15 Шілде, 2020)		БҮҮ үйымы реңми халықаларың үйым болғандықтан, сенімді автор ретінде қарастырыла алады.	Дереккөзде берілген ақпарат дұрыс, себебі автор климатологтар мен экология мәселелесін зерттейтін ғалымдардың сөздеріне сілтеме келтіреді және сенімді дереккөздерді қолданады.	Ақпараттың ғаламторда жарияланған мерзімі белгісіз, сондықтан оның орынды не орынсыз екені туралы нақты айта алмаймыз.	Бұл дереккөз маған климаттық өзгеріс жайлы фактуалды және концептуалды білімінді толықтырып, көрмеде ілінетін ақпараттық постерлер жасауда қолданылаты н болады.
Хайрутдин ова Вера, Как организова ть свою выставку: Советы профессионального художника (2019).	Бұл дерек жобамда қолдану ға жарамд ы.	Дереккөз авторы Вера Хайрутдинова Ресейдің суретшілерінің шығармашылық одағының мүшесі болғандықтан, оның кеңестерін кәсіби суретші кеңестері ретінде кабылдауға болады. Автордың б жыл ішінде 29 жеке көрме өткізгендігі туралы ақпарат оның көрме үйымдастыру саласындағы біліктілігін растиады.	Дереккөзде берілген ақпарат дұрыс, себебі автор кеңестерді көпжылдық тәжірибесіне сүйене отырып, көрме үйымдастыруды объективті түрғыдан қарастырады.	Ақпарат небәрі 2019 жылы жарияланған, сондықтан ол қазіргі таңда өз өзектілігін жоғалтпаған.	Бұл ақпарат көрмені үйымдастыру дағы суреттерді орналастыру және көрмені жарнамалау аспектілері түрғысынан менің жеке жобам үшін пайдалы болады.

Қосымша 5. Өнімнің сәттілік критерийлеріне сипаттама.

Аспект	Сәттілік критерий	Тестілеу немесе бағалау әдісі
i. Эстетика	Көрмеде ұсынылатын әрбір көркемсурет қалындығы 15 мм-ден аспайтын жиектемелермен безендірілуі тиіс.	Бұл критерийді дизайн сабағында өтілген Эксперттік бағалау (Expert appraisal) арқылы бағалауға болады.
ii. Маңағат Тақырыпқа сәйкестік	Көрмеде ұсынылған көркемсуреттер пейзаж жанрды салынып, табигат немесе экология тақырыбымен байланысты болуы қажет.	Критерийдің қаншалықты сәтті екенін көрмеге келушілермен сұхбат жүргізу арқылы бағалауға болады.
iii. Материалдар	Өнімді жасау барысында майлы бояулар, гуашь, түрлі қалындықтағы қылқаламдар мен кенеп қолданылуы тиіс	Материалдардың дұрыс тандалғандығын суреттерді тәжірибелі суретшіге көрсету және көрі-байланыс алу арқылы білуге болады.

iv.Шығындар	<ul style="list-style-type: none"> Жобаны орындаудың шығындары бағасы 2900-дан 5700-ге дейін түрленетін 5-7 тікбұрышты зембіл кенеп сатып алуды қамтуы тиіс. Салынған суреттердің әрқайсынына жиектемелер жасатудың құны 40 мыңдан аспауы керек 	Критерий сәттілігін жобаны орындаудағы шығындардың чектерін сақтап, жұмсалған жалпы соманың есебін жүргізу арқылы бағалаймын.
v.Аудитория	Көрме аудиториясы НЗМ қауымдастығындағы оқушылар, мұғалімдер және кураторлар болуы тиіс.	Бұл критерийді биология пәнінде өткен «Бақылау» әдісі арқылы бағалауға болады. Яғни, көрмеге келушілердің қай аудитория санатынан екені туралы жазбалар жүргізу қажет.
vi.Кері-байланыс	Көрмеге келушілердің басым бөлігінің жағымды кері-байланыс қалдыруы	Көрмеге келушілерге кері-байланыс бланкісін толтыруды ұсыну, бұл критерийдің сәттілігін бағалауға мүмкіндік береді.

Қосымша 6. Түзетулер енгізілген өнімді бағалауға арналған көп деңгейлі критерийлер.

Кол жеткізілген деңгей	Өнімді бағалау критерийлерінің дескрипторы
0	Критерий талаптарының ешқайсысы орындалған жоқ
1-2	<p>i. Көрмеде майлы бояулармен салынған менің 1-2 көркемсуретім аудитория назарына ұсынылған. Көрмеде ұсынылатын көркемсуреттер 15 мм-ден 20-30 мм-ге асатын сапасы төмен жиектемелермен безендірілген</p> <p>ii. Көрмеде климаттық өзгеріс тақырыбына бағытталған 1-2 ақнараттық табло/постер ілінген. Ұсынылған ақнарат тиімділігі төмен деңгейде. Табиғат немесе экология тақырыбы мен ұсынылған суреттер арасында байланыс жоқ</p> <p>iii. Көрмеге суреттер мен экологиялық мәселелер арасында байланыс байқалмайды. Өнімді жасау барысында майлы бояулар, гуашь, түрлі қалындықтағы қылқаламдар мен кенеп материалдарының ішінен 1-2-еүі ғана қолданылған.</p> <p>iv. Көрме қазақстандық суреттермен бірлесіп ұйымдастырылмаған Жобаны орындаудың шығындары бағасы 2900-5700 аралығындағы сомаға сәйкес келмейтін 1-2 тікбұрышты зембіл кенеп сатып алуды қамтиды</p> <p>v. Көрмеге келушілердің 40-50%-дан кемі НЗМ қауымдастығындағы оқушылар, мұғалімдер және кураторлардан тұрады</p> <p>vi. Көрмеге келушілердің 50%-дан астам бөлігі жағымсыз кері-байланыс қалдырады</p>
3-4	<p>i. Көрмеде майлы бояулармен салынған менің 3-4 көркемсуретім аудитория назарына ұсынылған. Көрмеде ұсынылатын көркемсуреттер қалындығы 15 мм-ден 5-10 мм-ге асатын жиектемелермен безендірілген</p> <p>ii. Көрмеде климаттық өзгеріс тақырыбына бағытталған 3-4 ақнараттақ табло/постер ілінген. Ұсынылған ақнарат тиімділігі орташа деңгейде. Табиғат немесе экология тақырыбы мен ұсынылған суреттер арасында әлсіз байланыс байқалады</p>

	<p>iii. Көрмеге суреттер мен экологиялық мәселелер арасында әлеіз байланыс байқалады. Өнімді жасау барысында майлар бояулар, гуашь, түрлі қалыңдықтағы қылқаламдар мен кенеп материалдарының кейбіреуі ғана қолданылған.</p> <p>iv. Көрме 1 қазақстандық суреттіңмен бірлесіп ұйымдастырылған Жобаны орындаудың шығындары бағасы 2900-5700 аралығындағы сомаға сәйкес келмейтін бірнеше тікбұрышты зембіл кенеп сатып алуды қамтиды</p> <p>v. Көрмеге келушілердің 50-60%-ы НЗМ қауымдастығындағы оқушылар, мұғалімдер және кураторлардан тұрады</p> <p>vi. Көрмеге келушілердің 40%-дан астам бөлігі жағымсыз кері-байланыс қалдырады</p>
5-6	<p>i. Көрмеде майлар бояулармен салынған менің 4-5 көркемсуретім аудитория назарына ұсынылған. Көрмеде ұсынылатын көркемсуреттер қалыңдығы 15 мм-ден 3-4 мм-ге асатын жиектемелермен безендірілген</p> <p>ii. Көрмеде климаттық өзгеріс тақырыбына бағытталған 4-5 ақпараттақ табло/постер ілінген. Ұсынылған ақпарат тиімділігі жоғары деңгейде. Көрмеде ұсынылған көркемсуреттер пейзаж жанрды салынған. Табигат немесе экология тақырыбы мен суреттер арасында қанағаттанарлық байланыс байқалады.</p> <p>iii. Көрмеге суреттер мен экологиялық мәселелер арасында анық байланыс байқалады. Өнімді жасау барысында майлар бояулар, гуашь, түрлі қалыңдықтағы қылқаламдар мен кенеп материалдарының басым бөлігі қолданылған.</p> <p>iv. Көрме 1-2 қазақстандық суреттіңмен бірлесіп ұйымдастырылған Жобаны орындаудың шығындары бағасы 2900-дан 5700-ге дейін түрленетін 5-тен кем тікбұрышты зембіл кенеп сатып алуды қамтиды</p> <p>v. Көрмеге келушілердің 70-80%-ы НЗМ қауымдастығындағы оқушылар, мұғалімдер және кураторлардан тұрады</p> <p>vi. Көрмеге келушілердің 80%-ға жуық бөлімі жағымды кері-байланыс қалдырады</p>
7-8	<p>i. Көрмеде майлар бояулармен салынған менің 5-10 көркемсуретім аудитория назарына ұсынылған Көрмеде ұсынылатын әрбір көркемсурет қалыңдығы 15 мм-ден аспайтын жиектемелермен безендірілген</p> <p>ii. Көрмеде климаттық өзгеріс тақырыбына бағытталған 5-7 ақпараттақ табло/постер ілінген. Ұсынылған ақпарат тиімділігі оте жоғары деңгейде. Көрмеде ұсынылған көркемсуреттер пейзаж жанрды салынған. Табигат немесе экология тақырыбымен терен, жүйелі байланыс байқалады.</p> <p>iii. Көрмеге суреттер мен экологиялық мәселелер арасында айқын, терен байланыс байқалады. Өнімді жасау барысында майлар бояулар, гуашь, түрлі қалыңдықтағы қылқаламдар мен кенеп материалдарының барлығы қолданылған.</p> <p>iv. Көрме 2-3 қазақстандық суреттіңмен бірлесіп ұйымдастырылған Жобаны орындаудың шығындары бағасы 2900-дан 5700-ге дейін түрленетін 5-7 тікбұрышты зембіл кенеп сатып алуды қамтиды</p> <p>v. Көрмеге келушілердің 90%-дан астамы НЗМ қауымдастығындағы оқушылар, мұғалімдер және кураторлардан тұрады</p> <p>vi. Көрмеге келушілердің 90%-ға жуық бөлімі жағымды кері-байланыс қалдырады</p>

Қосымша 7. Gantt chart стратегиясы арқылы ұзақ мерзімді жоспарлау

Кадамдар	20.06-20.08.2020	07.09-23.09.2020	25.09-05.10.2020	15.10-19.11.2020	25.11-27.11.2020	29.11-11.12.2020	14.12-20.12.2020	22.01.2021
Экология тақырыбына қатысты пейзаж туындыларын салу								
Сурет салу барсының процессында журналға енгізу								
Әйнәнің сәттілік критерийлерін құру								
Өлеуметтік жөлілөр арқылы қазақстандық суретшілермен байланысу								
Қазақстандық суретшілермен коллаборация шарттарын талқылау								
Көрменің еткізілетін орнын тәндау								
Салынған пейзаж туындаларының әрқайсысuna жиектемелер жасату								
Көрменің Instagram парақшасын ашу								
Мектеп қауымдастыруна жіберілетін шақыру-хат дайындау								
Көрмеге көшүшілерді онлайн тіркеуден еткізу								
Көрменің жарнама баннерін полиграфия мекемесінде басып шыгару								
Мектеп қауымдастыруна жіберілетін шақыру-хатты жіберу								
Көрмені еткізу								
Көрмеге көшүшілерден көр байланыс жинау								
Рефлексия кезеңіне ету								
Есептің draft нұсқасын тапсыру								
ЖҚК компоненттерін тапсыру								

Қосымша 8. Іс-әрекеттің жүзеге асыру кезіндегі қысқа мерзімді жоспарлау

№	Іс-әрекет кезеңінің кадамдары	Не үшін?	Жоспарланған мерзімі	Орындалған мерзімі
1	Нұр-Сұлтан қаласындағы бағет шеберханаларын зерттеу, суреттерді жиектеме жасатуға тапсыру	Суреттерге жиектемелер жасату бағалау критерийіндегі «Эстетика» аспектісіне сәйкес суреттердің тиянақты безендірілуін қамтамасыз ету үшін қажет.	25.09-30.09.2020 -05.10.2020.	04.10.20
2	Бірігіп көрме өткізуге келіскең суретшілермен кездесіп, көрме бағдарламасын талқылау	Көрменің бағдарламасын талқылау көрмеге көшүшілердің көрмеде немен айналысатынын алдын ала жоспарлауға мүмкіндік береді.	06.10.20	09.10.20
3	Бағдарламада өткізілетін мастер-классты жүргізетін оқытушы-суретшін jooble.org плаформасы арқылы іздеу	Суретшіні Jooble.org плаформасы арқылы іздеу мастер-классты өткізетін маманың білімділік деңгейімен танысу үшін керек.	08.10.20	10.10.20
4	Бірнеше суретші-оқытушыларды таңдау, хабарласып, біреуін іріктеп алу	Бұл қадам мастер-классты өткізетін адаммен келісімшарт жүргізіп, оның көрмеге уақытылы келе алатына толықтай көз жеткізуге көмектеседі.	11.10.2020	25.10.20
5	Көрме өткізу үшін таңдалған локацияның иесіне хабарласып, бізге қойылатын шарттар мен міндеттермен танысу. Көрменің өткізілу мерзімі мен уақыты бойынша келісім жүргізу	Көрме өткізудің сәттілігіндегі ең басты фактордың бірі локация болғандықтан, бұл қадам көрменің өткізілу орнымен 100% келісімге келу үшін керек.	10.10.20	19.10.20
6	Көрменің Instagram	Көрмені жарнамалау	12.10.2020	19.10.2020

	параптасын ашу	мақсатында Instagram медиа пішімін қолдану көрменің ұйымдастырылатындығы туралы көбірек адамдарға хабарлап, кеңірек аудиторияны қамтуға мүмкіндік береді.		
7	Көрмеге келушілерді WhatsApp арқыны тіркеу Google Forms-тағы сауалнама арқылы онлайн тіркеуден өткізу	Google Forms арқылы тіркеу өткізу көрмеге келушілердің шамамен алғандағы болжалды санын білу үшін қажет.	13-15.11.20	18.11.20
8	Көрме атауын ойлан табу Суретшілердің көрме атауына қатысты идеяларымен бөлісуін сұрап, бір ортақ шешімге келу	Көрме атауы жарнамалар, постерлер мен Instagram параптасында қолданылатын болады	25.10.20	23.10.20
9	Мектеп қауымдастырындағы мұғалімдер, кураторлар мен оқушыларға шақыру-хат жіберу	g	15-18.11.20	18.11.20
10	Көрме өткізілетін орынға 1 күн бұрын барып, суреттерді қабыргаларға ілу	Бұл қадам көрме өткізілетін орынды көрмеге келушілерге алдын ала дайындал, безендіру үшін қажет.	15-20.11.20	20.11.20
11	Көрменің ашылуында айтылатын 5 минуттық кіріспе сөз дайындау	Кіріспе сөз аудиторияны көрменің мақсатымен және идеясымен таныстыру үшін керек.	15-17.11.20	20.11.20
12	Көрменің өткізілу барысында кері-байланыс бланктерін жинап алу	Кері-байланыс алу арқылы мен көрменің қаншалықты сәтті өткендігі жайлы корытынды жасай аламын.	15-22.11.20	21.11.20

Қосымша 9. Көрмеге Google-Forms арқылы онлайн тіркелу

"Улы дала шырағы" көрмесіне тіркелу/Registration to the art exhibition "Uly dala shyragy"/Регистрация на выставку "Улы дала шырағы"

Данное
Эта форма автоматически собирает адреса электронной почты пользователей в домене НИИА.
Астана. Изменять встроенный

Аты-жіні / Имя / Full name
Краткий ответ

Электрондық пошта/ Электронная почта/ Email address *

Краткий ответ

Телефон немірі / Telephone number/ Телефон номера (для получения информации по поводу мастер-класса)

Краткий ответ

Сіз көрмеге келесіз бе?/ Will you visit this art exhibition?/ Придете ли вы на выставку? *

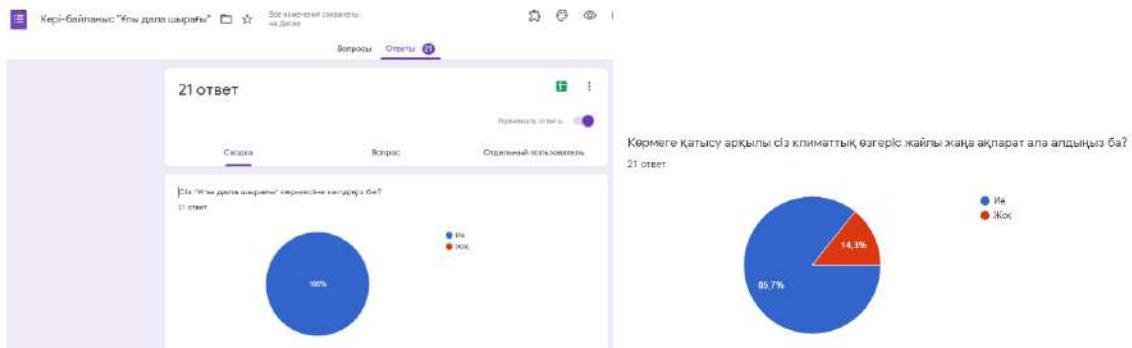
Иә/ Да/ Yes
 Жоқ/ Нет/ No

Қосымша 10. Көрменің афишасы (екі түрлі дизайн, қазақ және орыс тілдерінде)

Қосымша 11. Көрменің аяқталуына орай, Google Forms плаформасы арқылы жиналған кері-байланыс

Көрмеде ұсынылған көркемсуреттер пейзаж және табигат тақырыбымен байланысы Қаншалықты?

Көрме барысындағы сіз үшін ең асерлі болған сәт қандай?

21 ответ

Көрменің салтанатты ашылуындағы кірпіне сезде экологиялық мәселелердің өзектілігіне қатысты статистикалық мәліметті есту

Көркемсуреттермен танысу сәті

Мен үшін асерлі болғаны - арт-терапия мастер классын өтү болды

"12 сиқырлы квадрат" мастер классы

Көрменің ашылуындағы қобыз әуенін тыңдау

Қобызда ойналған влек

Аружанның көркемсуреттердің идеясына тусланып беруі

Суреттерді қараяу

Көрме ашылуындағы енертансуышының суреттерге қатысты айтқан сездері ете асерлі болды

Қосымша 12. Көрме барысы және көрмеде ұсынылатын көркемсуреттерім.

Қосымша 13. Жұмыс процесіне қатысты процесуалды журналдан үзінділер.

27.05.2020-01.06.2020

Жоспарға сәйкес, мен бүгін көрмемде ұсынылатын алғашқы суретті салуға кірістім. Дөңгелек кенепті Marwin дүкенінен сатып алып, сурет композициясын ойластыра бастадым. Бұл мениң дөңгелек пішінді кенепке сурет салудағы алғашқы тәжірибем. Pinterest плаформасын шабыт көзі ретінде қарап шығып, суретімде шағала, теңіз және қайық элементтерін қамтимын деп шештім. Жұмысты аяқтау үшін 4 күн бойы 40 минут уақыт бөлдім. Аяқталған жұмысқа «Көңіл толқыны» атауын беремін деп шештім. Бұл сурет антопогендік фактордың әсерінен зардал шекпеген, тынық, таза теңізді бейнелейді. Осы сурет арқылы мен көрермендерді адамның табиғатқа әкелетін көрі әсері туралы ойландырым келді.

05.06.2020

Бұғін мен «Өнер» сабағында көрген гүлдер композициясынан шабыт алыш, үйге келе салысымен, майлы бояулардың көмегімен мұхит жағасындағы үй мен гүлдерді бейнелей бастадым. Алайда, шығармашылық процесстің ортасына жеткенде, бұл суреттің экология тақырыбымен еш байланысты емес екені туралы ойландым. Сондықтан, рефлексия жасау нәтижесінде, мен бұл суретті көрмеде ұсынбайтын болыш шештім.

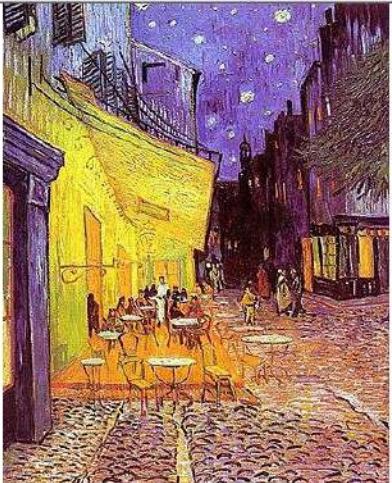
15.04.-29.06.2020

Бұғін мен суретті үйде емес, көркем сурет академиясында салмақшы болдым. Мұндай шешім қабылдаудың себебі – сыртқы факторларға байланысты үйде концентрацияны жоғары деңгейде ұстау өте қыын. Мен бұл жұмысты 2 апта бойы салдым. Басты идеясы – адамдардың бір қауымдастықта үйлесімді өмір сүруін жеткізу. Көзделген мақсатқа жету үшін мен жылы ренктегі түстерді қолдандым. Суретті «Қар басқан қалашық» немесе ағылшын тілінде «Snow-crowned town» деп атадым. Мен бұрын-соңды ұсақ детальдарға толы суреттермен жұмыс істеп көрмегендіктен, сурет салу барысында тиянақтылықты сақтау қыынға сокты.

Жұмыс процесси:

Қосымша 14. Менің репродукциям және репродукция ретінде қолданылған көркемсурет.

Менің репродукциямның нәтижесі	Көркемсуреттің түпнұсқасы
	
«Ночная терраса кафе» көркемсуретінің репродукциясы. Абилова Аружан, 2020.	Винсент ван Гогтың «Ночная терраса кафе» көркемсуреті, 1888 (Музей мира, м.б.).

Қолданылған әдебиет тізімі:

- UBI Conference Hall. (2018, Наурыз14). Как организовать выставку живописи. Қыркүйек 25, 2020, алынған <https://ubi-hall.com.ua/2018/03/14/kak-organizovat-vystavku-zhivopisi/>
- Артхив. (м.б.). Как устроить арт-выставку и не поседеть (ч.1) - заметки организатора. Маусым 19, 2020, алынған https://artchive.ru/publications/220~Kak_ustroit'_artvystavku_i_ne_posedet'_ch1_zametki_organizatora
- Хайрутдинова, В. (2019). Как организовать свою первую выставку: советы профессионального художника. Қазан 5, 2020, алынған <https://lifehacker.ru/kak-organizovat-regyuuyu-vystavku/>
- Организация Объединенных наций. (м.б.). Изменение климата. Шілде 15, 2020, алынған <https://www.un.org/ru/sections/issues-depth/climate-change/index.html>
- EKOenergy. (м.б.). Изменение климата: Причины и последствия. Қантар 17, 2021, алынған <https://www.ekoenergy.org/ru/extras/climate-change/>
- Афишка31. (2019). XVI областная молодежная выставка. Желтоқсан 15, 2020, алынған <https://afishka31.ru/actions/vernisaaz/num28256/>
- Newslab. (2018). Дар. Қазан 15, 2020, алынған <https://newslab.ru/afisha/exhibitions/43488>
- Юна. (м.б.). Афиша выставки. Қазан 15, 2020, алынған <https://24freelance.net/gallery/3722-afisha-vystavki.html>
- Tatiana, K. (м.б.). Выставка-ярмарка изделий ручной работы. Қазан 15, 2020, алынған <https://ar.pinterest.com/pin/858639485177170630/>
- Totalexpo. (м.б.). Выставочные центры мира: Казахстан. Қазан 10, 2020, алынған <http://www.totalexpo.ru/centre/world.aspx?id=39>
- Музеи мира. (м.б.). Ночная TEPPACA кафе, Van Gog, 1888. Ақпан 05, 2021, алынған https://muzei-mira.com/kartini_gollandia/1810-nochnaya-teppaca-afe-van-gog-1888.html
- Жастар сарайы. (м.б.). Предоставление залов и помещений. Қазан 10, 2020, алынған <http://zhastarastana.kz/services/predostavlenie-zalov-i-pomeshheniy/>
- Forte bank. (2021). Солнцеворот. Қазан 11, 2020, алынған <https://artspace.forte.bank/>
- Кудайбергенова, А. (2017, Қараша 15). Где есть вегетарианцам в Астане? Қазан 11, 2020, алынған <https://www.the-village.kz/village/food/gastronomy-on-tour/545-vegetarian-astana>
- Абугалиева, М. (2018, Ақпан 13). TSE Art destination opens in Astana, holds first modern art exhibition. Қазан 13, 2020, алынған <https://astanatimes.com/2018/02/tse-art-destination-opens-in-astana-holds-first-modern-art-exhibit/>

TripAdvisor. (м.б.). Master coffee. Қазан 13, 2020, алынған
https://www.tripadvisor.ru/Restaurant_Review-g293944-d9760546-Reviews-Master_Coffee-Nur_Sultan_Akmola_Province.html